

37వ అధ్యాయం

۳۷ - بَابُ الْإِنْفَاقِ مِمَّا يُحِبُّ وَمَرَّ الْجَيْدِ

ప్రీతికరమైన సంపదను ఖర్చు చేయటం

దివ్య ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు: "అత్యంత ప్రీతికరమైన వస్తువులను (దైవ మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టినంతవరకు మీరు సత్కార్యస్థాయికి చేరుకోలేరు." (అలి ఇమాన్ : 92)

ఇంకోచోట ఆయన ఇలా అంటున్నాడు: "విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు సంపాదించిన ధనంలోని, మేము మీ కొరకు నేల నుండి ఉత్పత్తి చేసిన దానిలోని మేలైన భాగాన్ని దైవమార్గంలో ఖర్చుపెట్టండి. ఆయన మార్గంలో ఇవ్వటానికి పనికిరాని వస్తువులను ఏరితీసే ప్రయత్నం చేయకండి." (అలీ బఖర : 267)

299. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం : మదీనాలోని అన్నార్ ముస్లింలలో హజ్రత్ అబూ తల్హా (రజి) గొప్ప ధనవంతులు. ఆయనకు ఎన్నో ఖర్జూరపు తోటలుండేవి. తన సంపదలో ఆయనకు 'బైరహా' అనే తోటంటే చాలా యిష్టం. అది మస్జిదే నబవీ ముందు భాగంలో ఉండేది. దైవప్రవక్త (సల్లం) (కూడా తరచూ) ఆ తోటలోకి వెళ్తుండేవారు. అక్కడ లభించే మంచినీళ్ళు త్రాగేవారు. (కొంత కాలానికి) "మీకు అత్యంత

قال الله تعالى : ﴿ لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ﴾ [آل عمران : 92] ، وقال تعالى : ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا ءَرْتَجُوا لَكُمْ مِنَ ٱلْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا ٱلْحَبِثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ ﴾ [البقرة : 267].

۲۹۹ - عن أنس رضي الله عنه قال : كَانَ أَبُو طَلْحَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَكْثَرَ ٱلْأَنْصَارِ بِٱلْمَدِينَةِ مَالًا مِنْ نَخْلٍ ، وَكَانَ أَحَبَّ أَمْوَالِهِ إِلَيْهِ بَيْرَاحًا ، وَكَانَتْ مُسْتَقْبَلَةَ ٱلْمَسْجِدِ وَكَانَ رَسُولُ ٱللَّهِ ﷺ يَدْخُلُهَا وَيَشْرَبُ مِنْ مَاءٍ فِيهَا طَيِّبٍ قَالَ أَنَسٌ : فَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ

ప్రీతికరమైన దానిని (దైవమార్గంలో) ఖర్చు చేయనంతవరకు మీరు పుణ్యస్థాయికి చేరుకోలేరు” అనే దైవసూక్తి అవతరించినప్పుడు అబూ తల్హా లేచి, “దైవప్రవక్తా! మీకు అత్యంత ప్రీతికరమైన వస్తువుని ఖర్చుచేయనంతవరకూ మీరు పుణ్యస్థాయికి చేరుకోలేరని అంటున్నాడు దేవుడు. నా సంపద మొత్తంలో బైరహా తోట నాకు అత్యంత ప్రీతికరమైనది. అందుచేత నేను దానిని అల్లాహ్ కోసం దానం చేస్తూ దానిపై నాకు పుణ్యం లభిస్తుందని, ఇంకా (పరలోకంలో కూడా) దేవునివద్ద దాని పుణ్యం నిలువచేసి ఉంచబడుతుందని ఆశిస్తున్నాను. కనుక దైవప్రవక్తా! మీరు దీనిని దేవుడు ఎక్కడ వినియోగించమంటే అక్కడ వినియోగించండి” అని అన్నారు.

అయిన మాటలు విని దైవప్రవక్త (స) “ఓహో! ఇదెంతో లాభదాయకమైన సంపద. నిజంగా ఇది ఎంతో లాభదాయకమైన సంపద. ఇప్పుడు నువ్వన్న మాటలన్నీ నేను విన్నాను. అయితే నువ్వు ఈ తోటను నీ బంధువుల్లో పంచిపెడితే సముచితంగా ఉంటుందని నేను భావిస్తున్నాను” అని అన్నారు.

దానికి అబూ తల్హా (రజి) “(అలాగే) చేస్తాను దైవప్రవక్తా!” అని అన్నారు. అన్న

الآية: ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا حُبَبْتُمْ﴾
 قام أبو طلحة إلى رسول الله ﷺ فقال:
 يا رسول الله! إن الله تعالى أنزل عليك:
 ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا حُبَبْتُمْ﴾ وَإِنَّ
 أَحَبَّ مَالِي إِلَيَّ بَيْرَحَاءُ، وَإِنَّهَا صَدَقَةٌ لِّلَّهِ
 تَعَالَى أَزْجُرُ بِرَّهَا، وَذُخْرَهَا عِنْدَ اللَّهِ

تَعَالَى، فَضَعَهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ! حَيْثُ أَرَاكَ
 اللَّهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «بَيْحُ! ذَلِكَ مَالٌ
 رَّابِحٌ، ذَلِكَ مَالٌ رَّابِحٌ، وَقَدْ سَمِعْتُ
 مَا قُلْتَ، وَإِنِّي أَرَى أَنْ تَجْعَلَهَا فِي
 الْأَقْرَبِينَ»، فَقَالَ أَبُو طَلْحَةَ: «أَفْعَلُ يَا رَسُولَ
 اللَّهِ! فَسَمَّهَا أَبُو طَلْحَةَ فِي أَقَارِبِهِ، وَبَنِي
 عَمِّهِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

ప్రకారమే ఆ తోటను ఆయన తన బంధువులకు, పెద్దనాన్న, చిన్నాన్న పిల్లలకు పంచిపెట్టారు.”

(బుఖారీ - ముస్లిం)

‘మాలున్ రాబిహున్’. ఈ పదం సహీహ్ లో ‘రాబిహున్’ మరియు ‘రాయివున్’ రెండు విధాలా ఉల్లేఖించబడింది. ‘రాయివున్’ అంటే దీని లాభం తిరిగి నీకే చేరుతుంది అని అర్థం. ‘బైరహ్’ ఒకానొక ఖర్చురపు తోట. ఈ పదం బీరహ్ అని కూడా ఉచ్చరించబడింది.

قوله ﷺ: «مَالُ رَابِحٍ»
 رُوِيَ فِي الصَّحِيحِ «رَابِحٌ» وَ «رَابِحٌ»
 بِالْبَاءِ الْمَوْحَدَةِ وَبِالْيَاءِ الْمُشْتَاةِ، أَيْ: رَابِحٌ
 عَلَيْكَ نَفْعُهُ، وَ «بَيْرَحَاءُ»: حَدِيثُهُ نَخْلٍ،
 وَرُوِيَ بِكسْرِ الْبَاءِ وَفَتْحِهَا.

(సహీహ్ బుఖారీ మరియు సహీహ్ ముస్లింలోని జకాత్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1. ఈ హదీసులో దైవప్రవక్త సహచరులు ప్రదర్శించిన నిరుపమాన త్యాగభావం ప్రకటితమవుతోంది. ఆయన సహచరులు దైవ సంకేతంపై ప్రాణాలర్పించటానికైనా సిద్ధంగా ఉండేవారు.
2. ‘మీరు పుణ్యస్థాయికి చేరుకోలేరంటే’ పరిపూర్ణ విశ్వాస స్థాయికి చేరుకోలేరని అర్థం. అత్యంత ప్రీతికరమైన వస్తువుని త్యాగం చేయటం పరిపూర్ణ విశ్వాసానికి తార్కాణం.
3. బంధువులు నిరుపేదలు, అభాగ్యులై ఉంటే దానధర్మాలు చేసేటప్పుడు వారికే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. లేని పరిస్థితుల్లో ఎవరికయినా ఇవ్వొచ్చు.

